

De Minister van Justitie
d.t.v. mw. mr. A. Blokland
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Ontwikkeling

bezoekadres
Juliana van Stolberglaan 4
2595 CL 's-Gravenhage

correspondentieadres
Postbus 90614
2509 LP 's-Gravenhage

t 070 – 361 9723
f 070 – 361 9746

datum 8 november 2005
contactpersoon R.C. Hartendorp
doorkiesnummer 070 361 9788
e-mail r.hartendorp@rvdr.drp.minjus.nl
ons kenmerk UIT 7497 / ONTW RCH
uw kenmerk 5364456/05/6
onderwerp Wetsvoorstel afschaffing procureaat- advies

Geachte heer Donner,

Bij brief van 26 juli 2005 met kenmerk 5364456/05/6 verzocht u de Raad voor de rechtspraak (de “Raad”) advies uit te brengen inzake het conceptwetsvoorstel afschaffing procureaat (het “Wetsvoorstel”). Gehoord de gerechten adviseert de Raad u als volgt.

1. Samenvatting

Voor de gerechten werkt het huidige stelsel waarin uitsluitend procureurs proceshandelingen verrichten beveredigend. Het Wetsvoorstel zal zonder ingrijpende maatregelen leiden tot veel extra werk van de gerechten. Uit *pilots* waarin werkwijzen met elektronisch berichtenverkeer worden getest, moet blijken welke effecten de afschaffing van het procureaat op de werkbelasting van de gerechten heeft. Mocht uit deze *pilots* of anderszins blijken dat de afschaffing van het procureaat substantiëlere gevolgen voor de werklast van de gerechten heeft dan de Raad in zijn advies van 7 juni 2004 tentatief heeft berekend, dan zal de Raad op extra middelen aanspraak maken. De Raad is verheugd dat het Wetsvoorstel een algemene regeling voor elektronisch procederen bevat. In de praktijk bestaat een grote behoefte aan een dergelijke regeling.

De Raad heeft over de afschaffing van het procureaat en het elektronisch procederen de volgende opmerkingen:

- In zaken waar nu met tussenkomst van een procureur geprocedeerd wordt, moet het gebruik van elektronisch berichtenverkeer, en op termijn elektronisch documentenverkeer, wettelijke verplicht gesteld worden zodra de technische faciliteiten hiervoor aanwezig zijn. Wordt een dergelijke verplichtstelling achterwege gelaten dan zal de Rechtspraak met forse meerkosten geconfronteerd worden.
- Het Wetsvoorstel dient een duidelijker regeling voor de elektronische handtekening te bevatten. Met name zou verhelderd moeten worden hoe de regeling voor elektronisch procederen zich verhoudt tot artikel 83 Rv.
- In het Wetsvoorstel moet verhelderd worden welke consequenties een tijdelijke uitval van het computersysteem van de Rechtspraak voor de verjarings- en beroepstermijnen heeft.

datum 8 november 2005
kenmerk UIT 7497 / ONTW RCH
pagina 2 van 17

- Binnen de Rechtspraak staan de computersystemen onder centraal beheer en gerechten hebben geen directe zeggenschap over deze systemen. De regeling in het voorgestelde artikel 33 lid 4 Rv waarin het tijdstip van verzending gekoppeld is aan het moment waarop een elektronisch bericht het systeem verlaat waarover het gerecht controle heeft, sluit niet aan op de ICT-infrastructuur van de Rechtspraak.
- De afschaffing van het procuraat zou moeten samenvallen met de herziening van het griffierechtstelsel. Mocht dit niet het geval zijn dan zullen de gerechten tijdelijk met een hogere werkbelasting en aanzienlijke meerkosten worden geconfronteerd.

2. Inleiding

Het Wetsvoorstel regelt de afschaffing van de verplichte procureurstelling. Hierdoor kunnen advocaten, zonder tussenkomst van een procureur, bij alle gerechten in civiele procedures optreden. Om dit mogelijk te maken, bevat het Wetsvoorstel een regeling voor een landelijk advocatentableau, wordt elektronische communicatie tussen procespartijen en de griffie in civiele procedures wettelijk geregeld en worden verwijzingen naar de verplichte procureurstelling geschrapt. Voordat ingegaan wordt op de inhoud van het Wetsvoorstel, wil de Raad graag drie algemene opmerkingen maken.

Allereerst wil de Raad hier herhalen hetgeen hij in zijn advies van 7 juni 2004 (**bijlage 1**) heeft gesteld, dat de Rechtspraak niet de noodzaak ziet om over te gaan tot afschaffing van het verplichte procuraat. Het huidige stelsel functioneert naar bevrediging. Daarbij komt dat procureurs de griffies werk uit handen nemen. Door de afschaffing van het procuraat moet de werkwijze van de griffies ingrijpend aangepast worden om te voorkomen dat de werkzaamheden die nu door procureurs verricht worden naar de griffies verschuiven. Het zal er dan ook op aankomen dat alle voorgenomen wijzigingen in de procedure, die tot werklastverlichting moeten leiden, gelijktijdig tot stand komen. Deze aanpassingen gaan ten koste van andere inspanningen binnen de Rechtspraak.

Vooruitlopend op de inwerkingtreding van het Wetsvoorstel is eerder dit jaar in het Programma civiele sectoren het Project landelijk procederen gestart, dat de gerechten moet voorbereiden op de afschaffing van het procuraat. Het project buigt zich over de griffierechtinring, de elektronische indiening van en communicatie over rolberichten en de aanpassing van de werkwijzen van de rolgriffies.

De Raad is ook los van de voorgestelde afschaffing van het procuraat positief over het voornemen om in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (“**Rv**”) een regeling voor elektronisch procederen in het civiele procesrecht op te nemen. Binnen de rechtspraktijk bestaat grote behoefte aan het elektronisch aanhangig kunnen maken van procedures en aan elektronische communicatie tussen procespartijen en de Rechtspraak. De huidige wetgeving verhindert dit. Een regeling voor elektronisch procederen legt een basis voor de vergroting van de digitale toegang tot de rechtspraak en ondersteunt de inspanningen van de Raad en gerechten om de technische infrastructuur te versterken. Op de voorgenomen regeling voor elektronisch procederen zal hieronder nader worden ingegaan.

In het advies zal aandacht worden besteed aan de algemene aspecten van elektronisch procederen (paragraaf 3), de elektronische handtekening (paragraaf 4), het tijdstip van verzending en ontvangst van

datum 8 november 2005
kenmerk UIT 7497 / ONTW RCH
pagina 3 van 17

elektronische berichten (paragraaf 5), overige aspecten van elektronisch procederen (paragraaf 6), de griffierechtinning (paragraaf 7) en de gevolgen van het Wetsvoorstel voor de werklast van de gerechten (paragraaf 8). Voor het overige verwijst de Raad naar zijn advies van 7 juni 2004 over de gevolgen van de afschaffing van het procureaat voor de Rechtspraak (**bijlage 1**). Het wetstechnisch en redactioneel commentaar is opgenomen in **bijlage 2**. In dit advies wordt voor de elektronische indiening en verwerking van deze proceshandelingen en stukken de algemene aanduiding “elektronisch procederen” gebruikt.

3. Elektronisch procederen

Het Wetsvoorstel bevat een algemene regeling voor elektronisch indiening van stukken; verzoeken en mededelingen kunnen elektronisch worden gedaan en elektronisch berichtenverkeer tussen de griffier en procespartijen wordt mogelijk gemaakt. De regeling voor elektronisch procederen bestaat uit drie lagen: (i) de wet maakt elektronisch procederen mogelijk; (ii) de gerechten kunnen bij procesreglement bepalen of elektronisch procederen bij een bepaalde procedure is toegestaan; en (iii) bij algemene maatregel van bestuur kan elektronische communicatie in bepaalde procedures verplicht worden gesteld. De gelaagde structuur heeft als voordeel dat gerechten en rechtsbijstandverleners, zoals advocaten en gerechtsdeurwaarders, zich goed kunnen voorbereiden op elektronisch procederen en dat elektronische communicatie pas wordt toegestaan, en in bepaalde gevallen verplicht wordt gesteld, als de benodigde technologische voorzieningen aanwezig zijn.

De invoering van elektronisch berichtenverkeer is een belangrijke maatregel om de negatieve gevolgen van de afschaffing van het procureaat voor de rolgriffies zo veel mogelijk op te vangen. Het elektronisch berichtenverkeer komt in plaats van de mondelinge of schriftelijke rol. Hiervoor zal het Roljournaal, de handelsrol van alle rechtbanken die op een afgeschermd deel op internet waartoe uitsluitend de advocatuur toegang heeft is in te zien, worden uitgebreid met een functie voor elektronisch berichtenverkeer. Om de elektronische rolprocedure zo optimaal mogelijk te laten verlopen, zullen advocaten in beginsel alleen voorgestructureerde rolberichten met gesloten velden naar de rolgriffier kunnen verzenden. De Projectgroep landelijk procederen werkt in nauwe samenwerking met de advocatuur aan deze voorgestructureerde berichten. Tegelijkertijd met de invoering van het elektronisch berichtenverkeer zullen de gerechten hun rol uitsluitend op het Roljournaal plaatsen en niet meer schriftelijk verspreiden onder de balie. Als de gerechten de beschikking hebben over een elektronisch dossier dan zal een functie voor elektronisch documentenverkeer worden toegevoegd. Tot die tijd zullen advocaten hun processtukken schriftelijk moeten indienen. Voordat elektronisch berichten- en documentenverkeer op grote schaal wordt toegepast, zullen de uitbreidingen van het Roljournaal in *pilots* bij verschillende gerechten getest worden.

De Raad wil graag benadrukken dat de overgang van een mondelinge of schriftelijke rol naar elektronisch berichtenverkeer in zaken waar nu met tussenkomst van een procureur wordt geprocedeerd alleen kan slagen als het elektronisch berichtenverkeer verplicht gesteld wordt voor alle proceshandelingen in een procedure. Blijft een verplichtstelling achterwege, dan zal een deel van de communicatie tussen de advocatuur en de rolgriffies in de vorm van elektronisch berichtenverkeer en deel via een mondelinge of schriftelijke rol verlopen. Dit leidt tot een onwerkbaar situatie omdat

datum 8 november 2005
kenmerk UIT 7497 / ONTW RCH
pagina 4 van 17

advocaten via verschillende kanalen met de gerechten kunnen communiceren. Daarnaast zal de Rechtspraak met forse meerkosten geconfronteerd worden omdat geïnvesteerd moet worden in de ontwikkeling van elektronisch berichtenverkeer en ieder gerecht tegelijkertijd kosten moet maken voor het beheer van een mondelinge of schriftelijke rol. De Raad heeft er begrip voor dat de verplichtstelling van het elektronisch berichtenverkeer voor de advocatuur om wetstechnische overwegingen niet op het niveau van een wet geregeld wordt. Gezien het belang van de verplichtstelling wil de Raad er wel op aandringen dat in de memorie van toelichting nu reeds wordt aangegeven dat voor procedures met een procureurstelling uitsluitend gebruik gemaakt moet worden van elektronisch berichtenverkeer zodra hiervoor de faciliteiten beschikbaar zijn.

De Raad is verheugd dat de regeling voor elektronisch procederen niet beperkt is tot procedures met een verplichte procureurstelling, zoals de verzoekschriftenprocedure of de dagvaardingsprocedure bij de kantonrechter. Ook voor deze procedures bestaat een grote behoefte aan digitalisering. Een voorbeeld is een voorziening op internet om op eenvoudige wijze geldvorderingen bij de kantonrechter aanhangig te maken. De regeling voor elektronisch procederen biedt een wettelijk kader voor een verdere digitalisering van deze procedures.

4. Elektronische handtekening

Het huidige artikel 83 Rv schrijft voor dat conclusies en aktes die niet mondeling genomen zijn, ondertekend moeten worden door – afhankelijk van de procedure – de partij van wie het stuk afkomstig is, zijn gemachtigde of zijn procureur. In het Wetsvoorstel noch in de toelichting wordt expliciet aandacht besteed aan de relatie tussen het huidige artikel 83 Rv en het voorgestelde artikel 33 Rv. Hierdoor lijkt de ondertekening van processtukken met een originele handtekening nog steeds het uitgangspunt te zijn. Dit uitgangspunt roept in relatie met elektronische procedures een aantal vragen op. Voldoet een vermelding ‘w.g.’? Of dient er tenminste een gescande handtekening onder te staan? Of wordt een digitale handtekening in de zin van art. 3:15a en 3:15b B.W. geëist? De tekst van het voorgestelde artikel 33 Rv noch de toelichting zijn hierover voldoende duidelijk, hetgeen in de rechtspraktijk tot problemen kan leiden. Een verheldering is wenselijk.

In dit kader wil de Raad nog een opmerking maken over de relatie met artikel 83 Rv. In de parlementaire geschiedenis van artikel 83 Rv is geen aandacht besteed aan het arrest van de Hoge Raad dat niet naleving van dit voorschrift (artikel 133 lid 3 Rv (oud)) niet tot gevolg heeft dat het stuk als niet ingediend wordt beschouwd.¹ Evenmin is het arrest genoemd dat indiening per fax met een leesbare handtekening wordt beschouwd als voldoende ondertekening.² Deze jurisprudentie heeft zich

¹ HR 11 maart 1983, NJ 1983, 586. Anders lagere rechtspraak in de jaren dertig, zie Van Rossem/Cleveringa aant. 4 noot 5 op art. 133 Rv (oud).

² HR 27 november 1992, NJ 1993, 569, m.nt. HJS “Een redelijke met de voortgang van de communicatietechniek rekening houdende en met de eisen van een goede procesorde verenigbare wetstoepassing brengt mee dat, ingeval een naar behoren ondertekend verzoekschrift volledig, met de daarop zichtbare ondertekening, per fax wordt verzonden naar en ontvangen door de griffie van het gerecht waar het moet worden ingediend, de ter griffie ingekomen faxkopie dient te worden aangemerkt als een naar behoren

datum 8 november 2005
kenmerk UIT 7497 / ONTW RCH
pagina 5 van 17

ontwikkeld in de context van de mondelinge rolzitting en het vertrouwde faxverkeer met professionele rechtshulpverleners in het eigen arrondissement of ressort. De aanwezigheid van een rolrechter, een rolgriffier en een rolwaarnemer op de mondelinge rolzitting bevat aanzienlijke waarborgen voor indiening van het juiste stuk door de juiste persoon. Bij een elektronische rol wordt dat vertrouwen grotendeels op afstand gezet. Een en ander zal moeten worden gecompenseerd door andere waarborgen te scheppen rondom de authentieke indiening van processtukken en rolberichten. Gedacht kan worden aan versleutelde verzending en identificatie van de indiener door bijvoorbeeld het gebruik van codes. Omdat de (elektronische) ondertekening van stukken in belangrijke mate de toegang tot de rechter bepaalt, adviseert de Raad in de memorie van toelichting van het Wetsvoorstel meer aandacht aan deze materie te besteden, in het bijzonder aan de vragen hoe de Wet elektronische handtekening zich verhoudt tot het Wetsvoorstel, of aard en belang van de zaak en het vereiste van verplichte procesvertegenwoordiging van invloed moeten zijn op de waarborgen rondom de elektronische indiening en welke minimumeisen gesteld moeten worden aan de elektronische handtekening in civiele procedures. Omdat deze criteria voor een belangrijk deel techniekafhankelijk zijn, zou een regeling hiervoor niet in het Wetsvoorstel zelf maar in lagere regelgeving en de procesreglementen opgenomen moeten worden.

5. Tijdstip verzending en ontvangst elektronische berichten

De in het Wetsvoorstel opgenomen regeling van het tijdstip van ontvangst van een processtuk of ander bericht zal naar verwachting van de Raad waar het gaat om de bewijspositie van een procespartij niet in alle gevallen de rechtszekerheid opleveren die daarmee is beoogd. Zo leert de ervaring dat het door een storing enige tijd kan duren alvorens na verzending een mailbericht wordt ontvangen. Het enkele verzendbewijs kan in dat geval niet worden beschouwd als bewijs ten aanzien van het tijdstip van ontvangst van het verzonden bericht. Een dergelijke storing kan zich binnen het bereik van het systeem van de Rechtspraak afspelen zonder dat dit voor de ontvangende griffie (medewerker) zichtbaar of anderszins herleidbaar is. Een dergelijke storing kan grote juridische gevolgen hebben indien hierdoor een verjarings- of beroepstermijn wordt overschreden. Naar het oordeel van het Raad is het van belang dat wettelijk geregeld wordt wat een dergelijk falen met zich meebrengt, wie daarvoor verantwoordelijk is en of een storing leidt tot de verlenging van de beroeps- en verjaringstermijnen.

In de (onverhoopte) situatie dat het computersysteem van de Rechtspraak voor een langere tijd niet beschikbaar is of in geval van andere calamiteiten moet een gerecht de mogelijkheid hebben om op een alternatieve wijze berichten, processtukken en producties te ontvangen en verzenden. Deze mogelijkheid zou wettelijk verankerd moeten worden.

In het voorgenomen artikel 33 lid 3 Rv is bepaald dat als tijdstip waarop een verzoek, mededeling of processtuk door een gerecht elektronisch ontvangen is, geldt het tijdstip waarop het verzoek, mededeling en processtuk zijn systeem voor gegevensverwerking heeft bereikt. Artikel 33 lid 4 Rv, dat

ondertekend verzoekschrift. Het ontbreken van een zichtbare en met het 'origineel' overeenstemmende afdruk van de handtekening van de indiener op de ter griffie ingekomen fax vormt een gebrek dat hersteld kan worden door middel van een spoedige toezending van het originele verzoekschrift".

datum 8 november 2005
kenmerk UIT 7497 / ONTW RCH
pagina 6 van 17

de elektronische verzending van berichten regelt, spreekt in dit verband over het systeem dat onder controle van het gerecht staat. De primair processystemen van de Rechtspraak worden centraal beheerd en staan buiten de directe invloedssfeer van de gerechten. De definities uit het Wetsvoorstel sluiten dan ook niet goed aan bij de ICT-infrastructuur van de Rechtspraak. De Raad stelt voor dat over deze bepalingen nog nader overleg plaats vindt tussen wetgevingsjuristen van uw departement en ICT-medewerkers van het bureau van de Raad.

6. Overige opmerkingen elektronisch procederen

Onder verwijzing naar de eerder gemaakte opmerkingen over de verplichtstelling van elektronisch procederen, geldt het commentaar in deze alinea alleen voor procedures zonder een verplichte procureurstelling. Het Wetsvoorstel schrijft in artikel 33 lid 1 Rv voor dat een gerecht een verzoek of mededeling elektronisch kan verzenden voor zover de geadresseerde kenbaar heeft gemaakt dat hij langs deze weg voldoende bereikbaar is. In het Wetsvoorstel en de memorie van toelichting wordt opengelaten hoe deze kennisgeving gedaan moet worden en of deze geldt per proceshandeling, voor alle proceshandelingen in een procedure of voor alle procedures die betrokkene voert. De bereidverklaring tot elektronisch berichtenverkeer van de tweede zin van lid 1 stuit in de uitvoering waarschijnlijk op onoverkomelijke problemen, omdat de griffie per proceshandeling handmatig moet controleren of elektronisch berichtenverkeer met de betrokkene is toegestaan. Verder laat de tweede zin van lid 1, zeker gezien in samenhang met de memorie van toelichting, de mogelijkheid open dat het een betrokkene vrijstaat per zaak of zelfs per handeling in een zaak niet aan elektronisch berichtenverkeer mee te werken. Ook deze bepaling leidt tot een aanzienlijke verzwaring in plaats van besparing van de werklust. De Raad wil er dan ook op aandringen dat in het Wetsvoorstel wordt geëxpliciteerd dat een bereidverklaring tot elektronisch berichtenverkeer geldt voor de duur van de hele procedure en voor alle proceshandelingen, tenzij betrokkene deze intrekt of wijzigt. Bovendien zou moeten worden bepaald dat indien een justitiabele zich op elektronische wijze tot een gerecht wendt, dit impliceert dat hij daarmee te kennen geeft om elektronisch met hem te communiceren, behoudens een expliciete mededeling zijnerzijds.

In artikel 33 lid 2 Rv is bepaald dat bij algemene maatregel van bestuur nadere regels kunnen worden gesteld aan elektronisch berichtenverkeer. De tweede zin van die bepaling maakt het mogelijk elektronisch verkeer dwingend voor te schrijven. In verhouding met de tweede zin van lid 2 kan de tweede zin van lid 1 tot misverstanden leiden, omdat voor de situatie van de tweede zin van lid 2 de bereidverklaring van de tweede zin van lid 1 niet van toepassing is uitgesloten.

Niet duidelijk wordt hoe de nadere regels uit de eerste zin van artikel 33 lid 2 Rv zich verhouden tot de algemene bepaling van het huidige artikel 35 Rv. Naar het oordeel van de Raad verdient het derhalve de voorkeur de voorgestelde passage uit artikel 33 lid 2 Rv in te voegen in artikel 35 Rv.

Indien documentenverkeer elektronisch plaatsvindt, zullen daartoe ook behoren de producties bij conclusies en memories. Als die producties moeten worden meegestuurd rijst de vraag welke eisen aan de kwaliteit daarvan mogen worden gesteld. Dergelijke eisen kunnen bijvoorbeeld nodig zijn om te voorkomen dat privacygevoelige informatie toegankelijk wordt voor derden. De Raad onderzoekt

datum 8 november 2005
kenmerk UIT 7497 / ONTW RCH
pagina 7 van 17

momenteel of de techniek van *e rooms* – afgeschermd delen op internet die in het geval van elektronisch procederen alleen toegankelijk zijn voor de procespartijen, de (rol)griffier en de (rol)rechter – gebruikt kunnen worden voor elektronisch documentenverkeer. Het voordeel van deze techniek is dat processtukken niet rondgestuurd worden en voor alle betrokkenen duidelijk is uit welke stukken het procesdossier bestaat. Bij het formuleren van de criteria zou rekening gehouden moeten worden met deze technische ontwikkelingen en de Raad stelt voor dat hierover nog nader overleg tussen wetgevingsjuristen van uw departement en ICT-medewerkers van het bureau van de Raad plaats vindt. Gezien het techniekafhankelijk karakter heeft het de voorkeur de zojuist bedoelde eisen op het niveau van de procesreglementen te regelen. Omdat deze criteria van groot belang zijn voor digitale procedures, dient naar de mening van de Raad wel in de memorie van toelichting bij het Wetsvoorstel al aandacht aan deze problematiek besteed te worden.

In de memorie van toelichting is expliciet genoemd dat een *grosse* niet elektronisch kan worden afgegeven. Het is zeer goed denkbaar dat in de nabije toekomst de techniek zich dusdanig ontwikkelt dat elektronische afgifte van een *grosse* mogelijk wordt. In dit verband wil de Raad wijzen op het in voorbereiding zijnde elektronisch derdenbeslag. Tevens wordt in de memorie van toelichting de dagvaarding genoemd als een processtuk dat uitsluitend in papieren vorm ter griffie ingediend zou moeten worden. Ook een digitale dagvaarding lijkt op termijn echter zeer goed mogelijk, te meer nu artikel 113 Rv zich niet tegen een digitale indiening lijkt te verzetten. Met het oog op deze ontwikkelingen is het naar het oordeel van de Raad wenselijk als reeds nu binnen uw ministerie wordt onderzocht hoe een elektronische dagvaarding en elektronische *grosse* in het elektronisch procederen ingepast kunnen worden.

In de memorie van toelichting wordt geen relatie gelegd met de Rijksbrede ICT-agenda van het kabinet. Naar het oordeel van de Raad levert elektronisch procederen een substantiële bijdrage aan de doelstelling om te komen tot een ‘elektronische overheid’ en is het van belang, waar relevant, zoveel mogelijk aansluiting te houden bij andere ontwikkelingen van elektronische dienstverlening in de publieke sector. Tevens maakt de memorie van toelichting geen melding van de toepassing van elektronisch procederen in op handen zijn regelgeving afkomstig van de Europese Unie, zoals de Verordening Europees Betalingsbevel en de Verordening Small Claims. In de ogen van de Raad zijn voor gerechten dergelijke procedures alleen goed uitvoerbaar in elektronische vorm. Voor een nadere onderbouwing wordt verwezen naar het advies van de Raad over het Europees Betalingsbevel van 6 september 2004. Het zou wenselijk zijn wanneer in de memorie van toelichting aandacht besteed wordt aan deze belangrijke ontwikkelingen.

De memorie van toelichting maakt duidelijk dat beoogd is om de regeling elektronisch procederen ook voor de indiening van verzoekschriften te laten gelden. Met de aanduiding ‘verzoeken’ maakt de wettekst dat niet direct duidelijk, vooral omdat de wet overigens telkens spreekt over ‘de verzoekschriftenprocedure’. Naar het oordeel van de Raad zou het Wetsvoorstel op dit punt aangepast moeten worden.

datum 8 november 2005
kenmerk UIT 7497 / ONTW RCH
pagina 8 van 17

7. Griffierechtinning

In de memorie van toelichting wordt onder punt 6 ingegaan op de gevolgen van het Wetsvoorstel voor de inning van griffierecht. In de huidige praktijk waarin het griffierecht via een lokale rekening courant of een acceptgiro wordt geïnd, zal de afschaffing van het procureaat onherroepelijk tot praktische problemen en extra belasting van de griffies leiden. De memorie van toelichting zou op dit punt moeten worden aangepast. Het Project landelijk procederen onderzoekt welke maatregelen getroffen kunnen worden om deze problematiek en de toename van de werkbelasting zo veel mogelijk te ondervangen. In dit kader worden verschillende betaalmethodes in de analyse betrokken.

De door u voorgenomen vereenvoudiging van het griffierechtstelsel kan de problematiek met de griffierechtinning die samenhangt met de afschaffing van het procureaat voor een belangrijk deel opvangen. Met name het voorstel om de huidige voorschotregeling te vervangen door een systeem waarin het griffierecht voorafgaand aan een procedure voldaan wordt, zal naar verwachting leiden tot een werklastverlichting van de administraties van de gerechten. Of de werklastverlichting zich daadwerkelijk zal realiseren is voor een deel ook afhankelijk van het uiteindelijke wetsvoorstel dat de herziening van het griffierechtstelsel regelt. Voor het advies over de herziening van het griffierechtstelsel verwijs ik naar het advies van de Raad dat volgt op uw aanvraag van 1 augustus 2005. Voor de werkbelasting is wel van groot belang dat de herziening van het griffierechtstelsel vooraf gaat aan of samenvalt met de inwerkingtreding van het Wetsvoorstel. Mocht dit niet het geval zijn dan zullen de gerechten tijdelijk met een hogere werkbelasting geconfronteerd worden.

8. Werkbelasting

In zijn advies van 7 juni 2004 (**bijlage 1**) is de Raad uitgebreid ingegaan op de gevolgen van de afschaffing van het procureaat voor de werkbelasting van de gerechten. Bij de huidige werkwijze nemen procureurs de griffies een aanzienlijk deel van de werkzaamheden uit handen, en zonder flankerende maatregelen zal de afschaffing van het procureaat leiden tot een niet geringe stijging van de werkbelasting van de gerechten. Het Project landelijk procederen werkt aan maatregelen om de negatieve effecten van de afschaffing van het procureaat voor de werkbelasting van de gerechten zo veel mogelijk te ondervangen. Deze maatregelen zijn echter geen garantie dat de afschaffing van het procureaat niet tot een (tijdelijke) toename van de werklast zullen leiden.

Omdat de werkbelasting van de griffies mede afhankelijk is van de voorstellen van het Project Landelijk Procederen, het wijziging van het griffierechtstelsel en de ontwikkeling van een aantal ICT-voorzieningen kan de omvang van de werklastgevolgen op voorhand nog niet betrouwbaar worden ingeschat. De Raad volgt nauwlettend de werkbelasting in relatie tot de afschaffing van het procureaat. *Pilots* waarin werkwijzen met elektronisch berichtenverkeer worden getest, moeten inzicht geven in de effecten van de afschaffing van het procureaat op de werkbelasting van de gerechten. Mocht uit deze *pilots* of anderszins blijken dat de afschaffing van het procureaat substantiëlere gevolgen voor de werklast van de gerechten heeft dan de Raad bij brief van 7 juni 2004 (**bijlage 1**) tentatief heeft berekend, dan zal de Raad op extra middelen aanspraak maken.

datum 8 november 2005
kenmerk UIT 7497 / ONTW RCH
pagina 9 van 17

De gerechten worden in ieder geval met een forse werklaststijging geconfronteerd indien het elektronisch berichtenverkeer niet tegelijkertijd wordt verplicht gesteld met de inwerkingtreding van het Wetsvoorstel. Indien dit het geval is, zal de Raad deze werklastgevolgen hiervan in rekening brengen. Voor een onderbouwing wordt verwezen naar paragraaf 2 van dit advies.

Gezien het belang van het Wetsvoorstel voor de gerechten, stelt de Raad er op prijs op geïnformeerd te worden tot welke wijzigingen dit advies en de adviezen van andere instanties in het Wetsvoorstel leidt.

Hoogachtend,

D.J. van Dijk
Lid Raad voor de rechtspraak

datum 8 november 2005
kenmerk UIT 7497 / ONTW RCH
pagina 10 van 17

BIJLAGE 1: ADVIES RAAD VOOR DE RECHTSPRAAK OVER VOORNEMEN AFSCHAFFING PROCURAAT D.D. 7 JUNI 2004

Minister van Justitie
D.t.v. mr. drs. Th.J. van Laar
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

datum 7 juni 2004
contactpersoon R.C. Hartendorp
doorkiesnummer 070 – 361 9788
e-mail R.Hartendorp@rvdr.drp.minjus.nl
ons kenmerk UIT 3976 / ONTW RH
uw kenmerk 5267871/804
onderwerp Afschaffing verplicht procuraat – advies

Geachte heer Donner,

Bij brief van 30 januari 2004 met kenmerk 5267871/804 verzocht u de Raad voor de rechtspraak (de “**Raad**”) advies uit te brengen inzake de voorgenomen afschaffing van het verplichte procuraat. In het voorstel heeft u aangekondigd voornemens te zijn het verplichte procuraat met ingang van 1 juli 2006 af te schaffen. U geeft daarbij aan dat een landelijk advocatenregistratie daarvoor een voorwaarde is en dat de afschaffing van het procuraat in beginsel geen invloed op de verplichte procesvertegenwoordiging en het systeem van rolwaarnemingen heeft.

Gehoord de gerechten, adviseert de Raad als volgt.

Algemeen

De Raad ziet voor de rechtspraak geen dwingende redenen voor de afschaffing van het huidige stelsel waarin procureurs, al dan niet vertegenwoordigd door een rolwaarnemer, de indiening van processtukken verzorgen. Procureurs nemen de griffies veel voorbereidende en administratieve procesverrichtingen uit handen. De afschaffing van het verplichte procuraat zal daarom naar de inschatting van de Raad de nodige gevolgen hebben zoals een toename van de werklast bij de griffies, een navenante stijging van kosten en de noodzaak tot een aanpassing van de ICT systemen. Eén en ander gaat ten koste van andere inspanningen binnen de rechtspraak. De kosten die voortvloeien uit de afschaffing zullen op basis van daarover gemaakte afspraken dienen te worden gecompenseerd.

datum 8 november 2005
kenmerk UIT 7497 / ONTW RCH
pagina 11 van 17

Omdat de afschaffing van het procuraat zonder flankerende maatregelen een grote inspanning van de rechtspraak vraagt maar de rechtspraak geen voordelen biedt, wil de rechtspraak in de gelegenheid worden gesteld aanvullende maatregelen te treffen om de werklaststijging en de extra kosten voor de rechtspraak die voortvloeien uit de afschaffing van het procuraat te kunnen opvangen. Het betreft hier: (i) de oprichting van een landelijke advocatenregistratie; (ii) de invoering van een eenvoudiger griffierechtenstelsel; (iii) de wettelijke verankering van het roljournaal op internet; en (iv) de invoering van elektronisch berichtenverkeer tussen de advocatuur en de rechtspraak. Deze maatregelen worden hieronder uitgewerkt.

Landelijk advocatenregistratie

Een landelijke advocatenregistratie is zoals u zelf ook al aangeeft noodzakelijk voor de afschaffing van het procuraat. De Raad is momenteel met de Nederlandse Orde van Advocaten en de Raden voor de rechtsbijstand in gesprek over de ontwikkeling van een basis advocaten registratie (de “**BAR**”). De BAR wordt door de advocatuur met gegevens gevoed en is (gedeeltelijk) toegankelijk voor de rechtspraak en de Raden voor de rechtsbijstand. De BAR lijkt een efficiënte manier om de landelijke advocatenregistratie te realiseren. Voor de ontwikkeling van de BAR is een financiële bijdrage van u gewenst. Op korte termijn zullen de Raad, de Raden voor de rechtsbijstand en de Nederlandse Orde van Advocaten een onderbouwd verzoek bij u indienen.

Mocht oprichting van een BAR uitblijven omdat de nodige financiering uitblijft, dan zal de Raad zelf een landelijk advocatentableau moeten ontwikkelen. De verwachte kosten voor de ontwikkeling van een landelijk advocatentableau door de Raad zelf bedragen €500.000.

Griffierechteninning

Het huidige griffierechtenstelsel in civiele zaken is complex en leidt tot een grote belasting van de griffies. Bovendien ligt in het huidige griffierechtenstelsel het debiteurenrisico bij de gerechten en uiteindelijk bij de minister van Justitie. De Raad is momenteel betrokken bij een onderzoek naar de mogelijkheden van een andere vorm van griffierechteninning. De Raad verwacht dat een landelijk rekening-courant stelsel grote praktische problemen voor de griffies in het leven zal roepen. Daarom wordt nagegaan of griffierechten middels een eenmalige of doorlopende machtiging of op een andere wijze geïnd kunnen worden.

Omdat de afschaffing van het procuraat ertoe leidt dat een groter aantal advocaten zal procederen bij één gerecht, zal de problematiek rondom de griffierechteninning aanzienlijk toenemen met de afschaffing van het procuraat. De Raad zou graag zien dat het wettelijke griffierechtenstelsel wordt gewijzigd en de rechtspraak in gelegenheid wordt gesteld de griffierechteninning aan te passen voordat het procuraat wordt afgeschaft.

Indien deze voorwaarde niet vervuld wordt, dan voorziet de Raad een grote belasting van de griffies. De geschatte kosten daarvoor bedragen €150.000 per jaar. Voor een cijfermatige onderbouwing verwijs ik u naar het slot van dit advies.

datum 8 november 2005
kenmerk UIT 7497 / ONTW RCH
pagina 12 van 17

Roljournaal

Het roljournaal is de rol die via internet toegankelijk is. Momenteel maken dertien rechtbanken gebruik van het roljournaal. De overige rechtbanken zullen in de loop van 2004 overgaan op het roljournaal. In de huidige opzet kunnen advocaten via een toegangscode de rol in alle arrondissementen raadplegen. Op instigatie van het College Bescherming Persoonsgegevens zullen daaraan beperkingen worden gesteld. Het roljournaal wordt momenteel zodanig aangepast dat advocaten: (i) de volledige rol van hun eigen arrondissement kunnen inzien; en (ii) de rol van andere arrondissementen alleen voor hun eigen zaken kunnen raadplegen. Het roljournaal is een extra dienstverlening aan de advocatuur die de gerechten bovendien een kostenbesparing oplevert.

Het gevolg van de afschaffing van het procureaat is dat advocaten bij alle gerechten in het land processtukken op de rol kunnen plaatsen. Voor een goed functioneren van het roljournaal en ter voorkoming van veel extra werk voor de griffies is het bij de afschaffing van het procureaat nodig dat het roljournaal door alle advocaten geraadpleegd kan worden. De toegankelijkheid van het roljournaal zou wettelijk verankerd moeten worden.

Elektronisch berichtenverkeer

De Raad onderzoekt momenteel de mogelijkheden om elektronisch berichtenverkeer tussen de advocatuur en de griffies mogelijk te maken. In dit systeem zouden op den duur processtukken nog slechts elektronisch ingediend kunnen worden. Elektronisch berichtenverkeer kan een grote winst voor procespartijen, de advocatuur en de rechtspraak opleveren. Het voorstel vergroot de toegankelijkheid van de gerechten en maakt een beter beheer van de processtukkenstroom mogelijk.

Elektronisch berichtenverkeer tussen de advocatuur en de griffies maakt de afschaffing van het procureaat aanzienlijk eenvoudiger. Anders dan bij een mondelinge of schriftelijke rol, maakt het bij het elektronisch berichtenverkeer niet uit waar de advocaat gevestigd is. De indiening van processtukken kan in beginsel vanuit het hele land en op alle momenten van de dag geschieden. Dit is een grote winst voor procespartijen en de gerechten. Om deze reden zou de Raad in de gelegenheid worden gesteld om vooruitlopend op de afschaffing van het procureaat het elektronisch berichtenverkeer met de advocatuur te realiseren. Daartoe zou onder meer het elektronisch berichtenverkeer in een wettelijke bepaling verankerd moeten worden om mogelijke conflicten over de status van het elektronisch berichtenverkeer te voorkomen. Elektronisch berichtenverkeer zal naar verwachting niet eerder dan 1 januari 2008 operationeel zijn. De Raad verzoekt u de afschaffing van het procureaat eerst te laten ingaan nadat het elektronisch berichtenverkeer operationeel is.

Mocht aan deze voorwaarde niet voldaan kunnen worden, dan zal de rechtspraak met een werklaststijging en extra kosten worden geconfronteerd. Met name gerechten met een schriftelijke rol zullen met extra kosten geconfronteerd worden. Deze gerechten zullen de procespartijen de rolberichten, de vonnissen en de beschikkingen per post moeten toesturen. Naar schatting van de Raad kunnen deze kosten oplopen tot €160.000 per jaar.

datum 8 november 2005
kenmerk UIT 7497 / ONTW RCH
pagina 13 van 17

Financiële consequenties

Als de Raad in de gelegenheid wordt gesteld om bovengenoemde organisatorische verbeteringen conform door te voeren, dan lijkt het erop dat de afschaffing van het procureaat nochtans beperkte financiële consequenties voor de rechtspraak heeft. De kosten die in dat geval gemaakt moeten worden voor de aanpassing van de werkprocessen zal de Raad voor eigen rekening nemen. Omdat de kosten voor de rechtspraak afhankelijk zullen zijn van de concrete invulling van de afschaffing van het procureaat, blijft de Raad graag met u in gesprek over de financiële consequenties van de afschaffing van het procureaat.

Mocht u het procureaat afschaffen zonder of voordat de Raad zijn organisatorische wijzigingen heeft doorgevoerd, dan brengt dit de volgende financiële consequenties met zich mee:

Landelijk advocatentableau

Zelf heeft u reeds een systeem van een landelijke advocatenregistratie als voorwaarde gesteld voor de afschaffing van het procureaat. Deze voorwaarde zal dus vervuld worden voor de afschaffing van het procureaat (naar verwachting 2005). De kosten voor de ontwikkeling van het landelijke advocatenregistratie zullen naar verwachting van de Raad €500.000 bedragen. De volgende activiteiten moeten van dit bedrag gefinancierd worden: vooronderzoek en projectmanagement, bouw van het systeem, conversie en de ontwikkeling van een infrastructuur.

Griffierechtenstelsel

Bij een ongewijzigd griffierechtenstelsel zal de afschaffing van het procureaat de rechtspraak jaarlijks € 150.000 extra kosten. Deze kosten worden veroorzaakt doordat alle griffies van de civiele sectoren en de hoven aan advocaten van buiten het eigen arrondissement of ressort een rekening en zonodig een herinnering voor het verschuldigde griffiegeld moeten sturen. In totaal betreft het 95.000 zaken waar griffierecht verschuldigd is.³ Naar schatting treedt in 30 % van de gevallen een advocaat van buiten het arrondissement op. De gemiddelde kosten voor het aanmaken en verzenden van een rekening voor het verschuldigde griffierecht bedragen €4. Naar schatting moet in 20 % van de gevallen een herinnering worden uitgestuurd. De gemiddelde kosten voor deze herinnering bedragen €6. De totale jaarlijkse kosten bij een ongewijzigd griffierechtenstelsel bedragen €150.000 ($95.000 * 0.3 * €4 + 95.000 * 0.3 * 0.2 * €6$).

Elektronisch berichtenverkeer

De ontwikkeling van ICT voorzieningen ten behoeve van de rechtspraak is een taak van de Raad en de kosten voor de invoering van elektronisch berichtenverkeer komen dan in beginsel ook voor zijn rekening. Bij een stelsel van elektronisch berichtenverkeer hoeven geen kosten gemaakt te worden in

³ Gebaseerd op de jaarproductie 2003.

datum 8 november 2005
kenmerk UIT 7497 / ONTW RCH
pagina 14 van 17

verband met de afschaffing van het procuraat. Mocht de Raad daarentegen niet in de gelegenheid worden gesteld om het elektronisch berichtenverkeer te realiseren voordat het procuraat wordt afgeschaft, dan zullen gerechten met een schriftelijke rol extra kosten moeten maken voor het opmaken en verzenden van stukken naar partijen. De gerechten met een schriftelijke rol verwerken jaarlijks 27.000 zaken.⁴ Naar schatting is in 30% van deze zaken één of twee advocaten van buiten het arrondissement betrokken. Per zaak moet gemiddeld €20 aan extra porto- en personeelskosten gemaakt worden. In totaal gaat het hier om een bedrag van €160.000 ($27.000 * 0.3 * €20$)

Totale kosten

De kosten die de rechtspraak moet maken voor de afschaffing van het procuraat zijn afhankelijk van de maatregelen die de Raad heeft kunnen realiseren. De eenmalige en jaarlijkse kosten zijn hieronder weergegeven. De jaarlijkse kosten komen te vervallen zodra het stelsel van griffierechtenning is aangepast en het elektronisch berichtenverkeer is ingevoerd.

Eenmalige kosten

Ontwikkeling landelijk advocatenregistratie €500.000⁵

Jaarlijkse kosten

Bij huidig griffierechtenstelsel €150.000
Zonder elektronisch berichtenverkeer €160.000

Conclusie

De afschaffing van het procuraat leidt tot organisatorische problemen en een kostenstijging bij de rechtspraak. Deze problematiek en kosten kunnen ondervangen worden als (i) een landelijke advocatenregistratie wordt opgericht, (ii) het griffierechtenstelsel wordt aangepast, (iii) het roljournaal wettelijk verankerd wordt en (iv) elektronisch berichtenverkeer gerealiseerd wordt. Om de rechtspraak in de gelegenheid te stellen zijn organisatie aan te passen, verzoekt de Raad u de afschaffing van het procuraat uit te stellen tot 1 januari 2008. Daarnaast verzoekt de Raad u aandacht te besteden aan de bijzondere positie van de gerechtshoven en de aansprakelijkheid van gerechten voor de afhandeling van de processtukken die met het wegvallen van het procuraat mogelijk bij de gerechten komt te liggen.

⁴ Gebaseerd op de jaarproductie 2003.

⁵ Deze kosten worden alleen opgevoerd bij uitblijven van een BAR. Indien voor een BAR gekozen wordt dan zullen de kosten naar verwachting lager uitvallen.

datum 8 november 2005
kenmerk UIT 7497 / ONTW RCH
pagina 15 van 17

De Raad zou graag uw reactie op zijn advies op korte termijn vernemen in verband met de voorbereidingen die in het kader van het bovenstaande getroffen moeten worden. Daarnaast is de Raad uiteraard gaarne bereid tot nader overleg over de afschaffing van het procureaat.

Hoogachtend,

D.J. van Dijk
Lid Raad voor de rechtspraak

Cc.
DB Presidentenvergadering
LOVC
LOVC-Hoven
Nederlandse Orde van Advocaten
Voorlichting

datum 8 november 2005
kenmerk UIT 7497 / ONTW RCH
pagina 16 van 17

BIJLAGE 2: WETSTECHNISCH EN REDACTIONEEL COMMENTAAR

Wetsvoorstel

- In artikel 23 Wet politieregisters is bepaald dat voor een verzoek op grond van die wet geen procureur vereist is. Deze bepaling is niet opgenomen in het Wetsvoorstel.
- Waar is in het Wetsvoorstel verankerd dat de gerechten recht hebben op de raadpleegfunctie van het geautomatiseerde landelijk tableau? Zonder die functie kunnen geen zaken worden behandeld. Als bijvoorbeeld een advocaat is geschorst, moet dat direct na verwerking zichtbaar zijn voor het gerecht, omdat dan geen proceshandelingen meer mogen worden verricht door die advocaat. Onder G artikel 8 lid 1 tweede zin is dit weinig helder, omdat er niet uit blijkt dat slechts elektronische doorgifte volstaat.
- Wat is na de inwerkingtreding van het Wetsvoorstel nog de zin van artikel 111, lid 2 sub a Rv (woonplaatskeuze)? Is het gevolg dat het gerecht in Den Bosch kan volstaan met deponering van de post voor partij A in het postvak van het gerechtsgebouw in Den Bosch met het gevolg dat partij A die in Bergen op Zoom woont en zich door een advocaat uit Den Haag laat vertegenwoordigen, die post in Den Bosch moet komen ophalen? Geldt dat ook voor gedeponeerde stukken? Kunnen gerechten ermee volstaan die stukken in een daartoe ingericht postvak binnen het gerechtsgebouw te deponeren?

Memorie van Toelichting

- Pagina 1, paragraaf 1: het Wetsvoorstel regelt de afschaffing van de procureur als verplichte procesvertegenwoordiger. De verplichte procesvertegenwoordiging blijft echter gehandhaafd, immers nu wordt procesvertegenwoordiging door een advocaat verplicht. Aandacht verdient in dit verband dat niet iedere civiele zaak door een in Nederland bevoegde advocaat wordt behandeld; denk bijvoorbeeld aan rechtsbijstandverzekeraars en buitenlandse advocaten. Dit zou in de memorie van toelichting signaleerd moeten worden. Ook zou over de consequenties nagedacht moeten worden.
- Pagina 4 onder 3, eerste regel: in kort geding in hoger beroep wordt wel via de rol geprocedeerd.
- Pagina 4, tweede alinea van onderen: in de memorie van toelichting staat vermeld dat de gerechtshoven vooralsnog blijven werken met een mondelinge rolbehandeling. Als echter blijkt dat voor appèlprocedures het overgaan van een mondelinge naar een schriftelijke rol eenvoudiger zou maken om zonder procureur te procederen en ook de overgang naar het elektronisch rolberichtenverkeer zou vergemakkelijken, dan zullen de gerechtshoven ook voorafgaand aan de inwerkingtreding van het Wetsvoorstel een schriftelijke rol nastreven.
- Pagina 5, regel 8: er wordt gesproken over “de digitale rol”. Naar het oordeel van de Raad is begrip verwarrend omdat het zowel betrekking kan hebben op de wijze waarop de rolberichten op de rol

datum 8 november 2005
kenmerk UIT 7497 / ONTW RCH
pagina 17 van 17

geplaatst kunnen worden alsmede op de drager van het overzicht van de rol. In deze context kan beter gebruik gemaakt worden van het begrip “Roljournaal”, het door de Rechtspraak gebruikte systeem om de rol via het internet te ontsluiten.

- Pagina 5, regel 17: daar waar staat “het elektronisch verzenden van berichten” moet volgens de Raad gelezen worden “het elektronisch verzenden van processtukken”.
- Pagina 6, laatste zin van punt 5: uit de tekst wordt niet duidelijk op wie ‘de huidige wettelijke verantwoordelijkheden’ rusten.
- Mocht een deel van het elektronisch berichtenverkeer via e-mail gaan verlopen, dan heeft de Raad een voorkeur om hiervoor het in het Basis Advocaten Register en het Landelijk Advocaten Tableau geregistreerde e-mail adres te gebruiken. Deze registratie heeft voordelen voor zowel de advocatuur als de Rechtspraak. De advocaat hoeft zijn e-mail adres slechts een keer op te geven en de griffies hoeven het e-mail adres niet meer te controleren omdat elektronische berichten automatisch naar het opgegeven adres gestuurd worden.

Overgangsrecht

Het Wetsvoorstel roept veel overgangsrechtelijke vragen op:

- Vervalt in lopende zaken de procureur van rechtswege na de inwerkingtreding van het Wetsvoorstel of is er een rolhandeling voor nodig?
- Indien een rolhandeling nodig is, wat geldt dan als de rolhandeling niet wordt verricht? Lopen de procureurstellingen dan door totdat deze zaken zijn afgewikkeld? En als de rolhandeling wel wordt verricht, moet dat dan op de eerste rolzitting na de inwerkingtreding van het Wetsvoorstel of kan dat al eerder worden aangekondigd?
- Indien de procureurstelling van rechtswege vervalt, worden dan de procureurs automatisch vervangen door de behandelend advocaat? Het gerecht weet vaak niet wie dat is. Of wordt de voorheen als procureur optredende persoon dan automatisch de advocaat?
- De procespartij heeft nu woonplaats bij de procureur (artikel 63 Rv). Geldt de woonplaats van de advocaat als de nieuwe woonplaats? Als dat de behandelend advocaat wordt, hoe lang na de inwerkingtreding van het Wetsvoorstel heeft de partij dan nog woonplaats bij de procureur of vervalt de woonplaatskeuze automatisch door de vervanging?
- Tevens moet aandacht besteed worden aan het betekenen van stukken aan de procureur. Kan de appel- en cassatiedagvaarding na de inwerkingtreding van het Wetsvoorstel nog worden uitgebracht aan de oorspronkelijke procureur?